

Dokumentacja (fragment) złożona do konkursu na kuratorski projekt  
wystawy w Pawilonie Polskim na 56. Międzynarodowej Wystawie  
Sztuki w Wenecji 2015.

Artysta: Grupa LUXUS  
Tytuł: Polonia LUXUS  
Kurator: Piotr Stasiowski

# KONCEPCJA WYSTAWY W PAWILONIE POLSKIM

## NA 56. MIĘDZYNARODOWEJ WYSTAWIE SZTUKI W WENECJI W 2015 ROKU

Legendarna grupa LUXUS od samego początku swego istnienia nie uznawała narodowych granic a jej działalność miała wymiar kosmopolityczny. W latach 80. ubiegłego wieku, w chwili solidarnościowej rewolty niosła otuchę polskiemu społeczeństwu, zastępując patriotyczne i kościelne pieśni muzyką reague, duchowością spod znaku New Age, artzinami z Marylin Monroe, Frankiem Zappą i Myszką Mickey oraz każdorazowo – dobrą zabawą. W następnej dekadzie, gdy hasła wolności głoszone w martyrologicznym duchu ucichły, a zastąpiły je głód konsumpcyjnego sukcesu i nadzieje na szybkie dołączenie do kapitalistycznego pochodu, grupa LUXUS zachowała się z typową dla niej rezerwą wobec nowych wielkich narracji i kontynuowała swój program wolności budowany na szacunku, przyjaźni i miłości do świata i zamieszkujących go ludzi (oczywiście z typową dla niej dużą dozą humoru i pomysłowości w tym zakresie). Grupa formalnie nigdy nie zawiesiła swej działalności. Oprócz artefaktów, które współtworzyła, związana była bowiem silnymi koleżeńskimi więzami, które zdołały przetrwać okres osadzania się w społecznym, "dorosłym" życiu jej członków. Dlatego, gdy rok temu została jeszcze raz wywołana do tablicy jako kolektyw, na wystawie "Magazyn LUXUS" wspólnymi siłami, działając na zasadzie D.I.Y. po raz kolejny odniosła się do aktualnej sytuacji, tym razem związanej ze światowym kryzysem ekonomicznym, wskazując jej paradoksy i bolączki oraz niosąc nadzieję na lepsze jutro.

LUXUS nadal chce nieść dobro i miłość na świecie, wspomagając ubogich, pocieszając dobrym słowem i muzyką oraz działając na rzecz poprawy losu ludzkości. Jako że ludzkość trudno uszczęśliwić w jednym momencie i w całości, w ramach swego działania w Pawilonie Polonia grupa pragnie wspomóc emigrantów żyjących w cieniu licznie odwiedzających Biennale turystów. Ci bowiem, zaczepiając przechodniów krążących między Piazza San Marco a Giardini, starają się przekonać do zakupu nie do końca markowych, lecz wciąż luksusowych dóbr – damskich toreb wzorowanych na krokach światowych dyktatorów mody. Wytrwale i w pocie czoła pracują na poczucie szczęścia i dobrobytu uprzywilejowanej grupy społecznej. Niezależnie od tego, jak bardzo by to poczucie nie było sztuczne.

To z nimi grupa LUXUS pragnie nawiązać nić porozumienia, zapraszając ich do współtworzenia niezwyklej instalacji, noszącej znamiona społecznej rzeźby w Pawilonie Polskim. To działanie, oparte na solidarnej współpracy kulturowych emigrantów spoza paradygmatu Zachodniej Europy, ma wyrwać z niewidzialności marginalizowaną grupę i jednocześnie kazać zastanowić się nad turystycznym fenomenem i rynkowymi implikacjami najważniejszego europejskiego biennale sztuki.

# **SCENARIUSZ WYSTAWY W PAWILONIE POLSKIM**

## **NA 56. MIĘDZYNARODOWEJ WYSTAWIE SZTUKI W WENECJI W 2015 ROKU**

### **/WERSJA SKRÓCONA/**

W ramach wystawy organizowanej w Pawilonie Polskim z okazji Biennale Weneckiego w 2015 roku wrocławska grupa Luxus chce zaproponować stworzenie nietypowej ekspozycji, na którą złożyłaby się wieloelementowa instalacja wykonana z damskich torebek, zakupionych uprzednio od ulicznych sprzedawców, oferujących swój nie do końca legalny towar turystom odwiedzającym to międzynarodowe wydarzenie. Instalacji towarzyszyłaby dokumentacja prezentująca proces nabywania torebek od sprzedawców.

Przeniesienie na teren ekspozycji sztuki w swym założeniu "sztucznych", ponieważ "podrobionych" toreb niosłoby ze sobą szereg inklinacji dotyczących granic wolności słowa, które ograniczone jest prawem cytatu i prawem autorskim. Pojawienie się "fałszywych" toreb w przestrzeni sztuki, której jednymi z gwarantów wciąż pozostają kwestie oryginalności i prawo autorstwa naruszyło by chybliwy, efemeryczny status dzieła sztuki.

Akcja związana z budową instalacji posiada również krytyczny potencjał odnoszący się do nierówności społecznej wśród narodów zjednoczonej Europy i prób jej oddolnego niwelowania polegającego na stosowaniu tricksterskich metod zawłaszczania, wykorzystywania oraz kwestionowania autorytetów. Sprzedaż podrabianych toreb przez obcokrajowców w ośrodkach turystycznych, gdzie bardziej uposażeni goście mogą nabyć za przystępną cenę dobra mające świadczyć o ich statusie majątkowym odbywa się za cichym przyzwoleniem społecznym. Pomimo, że sprzedaż taka z gruntu nosi znamiona działalności szkodzącej dobru oficjalnej gospodarki, emigranci parający się tym procederem nie znikają z głównych ulic europejskich miast. Ich obecność staje się wręcz symboliczna w procesie postępującego dyktatu brandowania każdej dziedziny naszego życia.

Legendarna grupa Luxus posiada ustaloną pozycję na scenie polskiej sztuki współczesnej. Wyrosła na bazie fermentu wczesnych lat 80., jej działalność odwoływała się do postaw anarchistycznych, choć ich akcje zawsze niosły ze sobą pokojowy, pozytywny przekaz. Luxus towarzyszył również polskiej publiczności w okresie transformacji ustrojowej, czule wyśmiewając głód fetyszu towarowego jej towarzyszący. Grupa nigdy formalnie nie zamknęła swej działalności i pozostaje fenomenem w polskim środowisku artystycznym.

Argumentem przemawiającym za zaproszeniem Luxusu do stworzenia wystawy na Weneckim Biennale jest chociażby to, że w Pawilonie Polskim nie była dotąd prezentowana żadna grupa artystyczna. Dodatkowo, ekspozycja w 2015 roku miała by również duże znaczenie dla przygotowywanych rok później obchodów Europejskiej Stolicy Kultury we Wrocławiu. Prezentacja legendarnej grupy z tego miasta mogłaby nieść ze sobą informację o przygotowywanych tu obchodach.